

Literatura

Čižmář, I., Popelka, M. v tisku: Pozdně laténské žárové hroby ze Seče (okr. Prostějov). Příspěvek k pohřebnímu ritu pozdní doby laténské na Moravě. In: I. Čižmář, H. Čižmářová, A. Humpolová (eds.): *Jantarová stezka v proměnách času*. Brno, 203–212.

Zusammenfassung

Seč u Lipové (Bez. Prostějov). Spätlatenezeit, Przeworsk Kultur. Gräberfeld. Forschungsgrabung.

Ivan Čižmář, Miroslav Popelka

Mohelno (okr. Třebíč)

„Na Černých“, parc. č. 69/91.

Doba halštatská. Pohřebiště. Kostrový hrob. Záchraný výzkum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1108478N, 16.1730639E

V září roku 2019 proběhl drobný záchraný výzkum v trati „Na Černých“, kde bylo roku 2014 prozkoumáno pracovníky Ústavu archeologické památkové péče Brno 10 hrobů krumlovsko-oslavanské podskupiny jihomoravské halštatské kultury (Kos 2015). Cílem výzkumu byla záchrana dalšího rozoraného hrobu (H11), na který přišel během povrchového průzkumu spolupracovník archeologů P. Knotek z Mohelna (obr. 13).

Plošný odkryv zachytil v hloubce 30–40 cm skromné pozůstatky kostrového hrobu, který byl silně poškozen hlubokou orbou. Zachovány přitom zůstaly na místě jen fragmenty keramické výbavy a skromné pozůstatky kostry s doplňky ženské pásové garnitury tvořené masivním železným kruhem a honosným závěsem, jenž se skládal z unikátního bronzového závěsku s očky, se zavěšenými řadami dvojic několika desítek drobných litých bronzových kroužků. Garnitura byla doplněna o bronzovou drátěnou ozdabu, snad záušnici, jantarovou perlu a pár bronzových rýsovaných c-náramků, jejichž podobné analogie známe z Moravy z hrobů horákovské skupiny např. ze Slavkova u Brna a Vedrovic (Ha C2-Ha D1), které by mohly být tudíž teoreticky produktem domácím (Stegmann-Rajtár 1992, Taf. 137: 9; Kos 2016, 84, obr. 7: 11).

Z konstrukce hrobu lze ještě zmínit trojici sloupových jam rozmístěných v rozích pohřební komory obdélného tvaru o rozměrech cca 2 × 2,8 m. Na tomto základě se lze domnívat, že se mohlo jednat např. o mohylový hrob s pohřebním srubem domu mrtvého, krytý méně výrazným hliněným náspem (rovem), který mohl být později kompletně rozorán. Hrob lze bezpečně datovat do horákovského stupně Ha D a náleží do skupiny pohřbů tzv. žen se skládanými honosnými opasky, které jsou charakteristické pro jihomoravskou horákovskou skupinu východo-halštatské kultury fází Ha D1-D2. Závěsky s litými bronzovými korpusy jsou přitom spíše výsadou halštatských skupin v Bavorsku (srv. např. Gleirscher 2014), jihoalpské oblasti a hornorakouské skupiny Inn-Salzach, která svým habitem nese očividně podíl na formování zdejší horákovské oblastní podskupiny (srv. např. H98, 669; Kromer 1959, Taf. 15: 7; 255: 5). Kompozice litého bronzového závěsku v kombinaci s drobnými bronzovými kroužky a jantarovou perlou je přitom nejspíše již výsledkem domácího vývoje. Vzhledem ke známým, poněkud mladším, moravským nálezům podobných závěsů z Býčí skály a Pavlovic (fáze Ha D2), se může jednat o jejich starší dosud neantropomorfizovanou analogii (srv. Parzinger et al. 1995, Taf. 22: 219a; Čižmář, Čižmářová 2014, 39, obr. 5: 1).

Literatura

Čižmář, M., Čižmářová, J. 2014: Pozdně halštatský nále z Pavlovic (okr. Vyškov) a několik dalších halštatských depotů z Moravy. In: J. Čižmářová, N. Venclová, G. Březinová (eds.): *Moravské křižovatky. Střední Podunají mezi pravěkem a historií*. Brno: Moravské zemské muzeum, 35–56.

Gleirscher, P. 2014: Ein ältereisenzeitliche Gehänge aus Frojach bei Rosseg (Kärnten). Zur Entwicklung antropomorpher Gehänge beidseits der Alpen von der Spätbronzezeit bis in die jüngere Eisenzeit. *Arheološki vestnik* 65, 79–100.

Kos, P. 2015: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 56(1), 205–206.

Kos, P. 2016: Pohřebiště ze Slavkova a jeho přínos k poznání vývoje halštatské kultury ve středním Politaví. *Zborník Slovenského národného múzea CX, Archeológia* 26, 73–102.

Kromer, K. 1959: *Das Gräberfeld von Hallstatt*. Firenze: Sansoni.

Stegmann-Rajtár, S. 1992: *Grabfunde der älteren Hallstattzeit aus Südmähren*. Košice: Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre.

Parzinger, H., Nekvasil, J., Barth, F. E. (eds.) 1995: *Die Býčí skála-Höhle. Ein hallstattzeitlicher Höhlenopferplatz in Mähren*. Römisch-Germanische Forschungen, Band 54. Mainz am Rhein: Zabern.

Zusammenfassung

Mohelno (Bez. Třebíč), „Na Černých“, Parz. Nr. 6991. Hallstattzeit, Gräberfeld. Skelettgrab. Ha D1. Rettungsgrabung.

Petr Kos

Obr. 13. Mohelno (okr. Třebíč). Kostrový hrob H11. Foto P. Kos.

Abb. 13. Mohelno (Bez. Třebíč). Skelettgrab H11. Foto P. Kos.

Mysločovice (okr. Zlín)

„Široký“, „Stadliska“.

Doba laténská. Kulturní vrstva, nálezy v druhotné poloze. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-14, v okolí bodu 313/10 mm od Z/J s. č.

Součástí obsahu kulturní vrstvy (podrobněji viz oddíl Doba bronzová) zjištěné při terénních úpravách a stavbě suchého polodru na toku Rackové bylo také několik fragmentů, hlásících se do doby laténské (svisle rýhované výdutě tuhových nádob).

Literatura

Neuveдено.

Summary

Mysločovice (Zlín District), "Široký", "Stadliska". Surveyed cultural layer contained (among others) pottery sherds dated to the Late Iron Age.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

Ulice Hřbitovní, parc. č. 3200/1.

Doba halštatská, platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 26. února 2019 až 23. dubna 2019 probíhal archeologický dohled související s úpravou distribuční sítě VN a NN v Němčicích nad Hanou, okr. Prostějov (Němčice n. H., DTS2 Novosady, kVN, kNN – č. stavby 1040009302). Liniový výkop určený pro pokládku kabelů protnul při západním konci ulice Hřbitovní (parc. č. 3200/1) mohutnější kulturní vrstvu obsahující mj. keramiku platěnické kultury starší doby železné (ZM ČR 1 : 10 000, list 24-42-04, okolí bodu 11:131). Tato dokládá výrazné halštatské osídlení v této části němčického katastru a lze ji patrně spojit s již dříve známým sídlištěm rozloženým v nedaleké poloze „Za hájem“ (viz Fojtík, Veselá 2013, 73, lokalita č. 17 v mapě na str. 80) a soudobým žárovým pohřebištěm v hlínku cihelny (viz Fojtík, Veselá 2013, 70, lokalita č. 3 v mapě na str. 80, vyobrazení na str. 84). Rozsahem spíše drobnější záchranný archeologický výzkum tak poskytl cenný poznatek k upřesnění archeologické topografie nebývale bohatého pravěkého a raně historického osídlení mikroregionu Němčicka.

Literatura

Fojtík, P., Veselá, B. 2013: Pravěké a raně historické osídlení katastru města Němčice nad Hanou (okr. Prostějov). *Střední Morava* 35, 63–88.

Zusammenfassung

Němčice nad Hanou (Bez. Prostějov). Hřbitovní StraÙe, Parz. Nr. 3200/1. Hallstattzeit (Platěnice Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur). Siedlung. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovíc, okr. Zlín) „Rybníčky“.

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště, zahlobená chata, zásobní jáma. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-04 v okolí bodu určeného koordináty 244/87 mm od Z/J s. č.

Jeden z objektů, zachycený v hraně skrývky pro propojovací komunikaci mezi čerpacími stanicemi (podrobněji viz oddíl Doba bronzová), měl nepravidelný tvar a v jeho dně byly zjištěny stopy po sloupové konstrukci. Jeho výplň poskytla keramiku typickou pro mladší dobu železnou. V tomto případě se tedy jednalo o relikt částečně zahlobené chaty. Další z objektů byl zásobní jámou s poměrně úzkým ústím, jejíž spodní část byla doslova vyplněna destrukčními vrstvami, pocházejícími původně z konstrukcí nadzemní stavby (obr. 14). Z tohoto objektu pochází téměř 1 700 různých zlomků mazanic nesoucích nejružnější škálu otisků a dokladů původních použitých konstrukčních prvků. Podobné situaci a jejímu vyhodnocení vzhledem k použité

stavební technologii se v této lokalitě věnoval v minulosti A. Zúbek (2003, 115–120). Doprovodným materiálem je objekt datován do halštatského období.

Literatura

Zúbek, A. 2003: Výsledky analýzy souboru fragmentů vypálené mazanice z Malenovic „Mezicestí“ (okr. Zlín). *Pravěk Nová řada* 12/2002, 115–120.

Summary

Otrokovice (Kvítkovice u Otrokovíc cadastre, Zlín district). A remnant of a sunken hut dated to the Late Iron Age and one storage pit filled with remains of a destruction of a log-cabin hut dated to the Early Iron Age were excavated during the construction of a connection road between petrol stations.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Obr. 14. Otrokovice/Zlín (k. ú. Kvítkovice u Otrokovíc / Malenovice u Zlína). Zásobní jáma z doby halštatské vyplněná mazanícovou destrukcí nadzemní stavby. Foto M. Popelka.

Fig. 14. Otrokovice/Zlín (Kvítkovice u Otrokovíc / Malenovice u Zlína cadastre). A storage pit dated to the Early Iron Age filled with remnants of a burned down aboveground building. Foto by M. Popelka.

Polkovice (okr. Přerov)

„Ostrovy“.

Pozdní doba halštatská. Aktivita. Nomádské kultury. Detektorový nálezy.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 24-24-24, širší okolí bodu vymezeného koordináty 384/375 mm od Z/J s. č.

Mezi souborem předmětů předaných ke zpracování a následnému odevzdání příslušným sbírkotvorným organizacím (podrobněji viz k. ú. Čechy pod Kosířem v tomto oddíle) byly dále dva hroty šípů východního typu z k. ú. Polkovice – poloha „Ostrovy“ (nálezyce Tomáš Jursa z Olomouce). Trojhrbitý hrot s vnější tulejkou (obr. 4: 3) lze přiřadit k typu II.B.2.a v třídění A Hellmuth (2006) a časově fixovat do tzv. I. (staršího) horizontu výskytu nálezů východního typu ve střední Evropě, fáze HaC2–HaD1 (Klápa 2016, 96). Druhý, chronologicky mladší hrot s vnitřní tulejkou (obr. 4: 4), pak náleží v členění A. Kozubové (2013) k typu I 2b a časově spadá do II. (mladšího) horizontu výskytu nálezů